

Ceren BİLGİÇ
Kısa Öykü Yarışması Üçüncüsü
Rumuz: EKİN

BİR AVUÇ BUĞDAY

Hasan Ali Dede, Anadolu'nun güzel, yeşil bir köyünde yaşıyordu. Kızını Öğretmen olarak yetiştirmişti. "Kızım, öğrendiğin bilgilerle bilenlere karış, gelinciklerin ekinlere karıştığı gibi özgür ve sevgiyle yaşa. Hiç, bilenle bilmeyen bir olur mu?" diyordu. Kızı İnci Öğretmen, gerçek bir aydınlı. Eli-yüzü, içi-dışı temiz, bir ve aydınlıktı, güler yüzlüdü. İnsanları çok seviyordu. Yaratılan bütün varlıklara, bir insana değer verir gibi emek veriyordu.

İnci Öğretmenin on yaşındaki kızı Duru da annesi gibi duyarlı, akıllı ve sevgi doluydu. Duru çok meraklı bir çocuktı. Her şeyi anlamaya çalışıyordu. Bilmediği şeyleri öğrenmek, bilgilenmek için çok kitap okuyordu. Annesi, Duru'nun sorularına yetişemiyordu. Duru'nun iyi bir alışkanlığı vardı; öğrendiği her şeyi deftere yazıyordu. Yeni öğrendiği, gördüğü, tanıdığı bir ağaçsa ağacın adını yazıyor, yaprağını defterine çiziyordu. Defterin arasında; kır çiçekleri, gelincikler, papatyalar biriktiriyordu. Güvercinlerin toprağa düşen tüylerini de ayrı defterde saklıyordu. Kırılarda bulduğu, hoş renkleri olan taşları alıp, temizleyerek bir kavanozda biriktiriyor, ara ara onlarla oynuyordu. Doğayı sürekli inceliyor, gözlüyordu. Toprakta oynamak, yağmur yağarken pencereden bakmak, uyumak onu mutlu ediyordu.

Duru, dedesinin köyünde karıncaların çalışkanlığını gözleriyle görmüştü. Karıncalar tarlada kalan buğdayları, tek tek yuvalarına taşıyorlardı. Birbirleriyle karşılaştıklarında da selamlaşmadan geçmiyorlardı. Duru, karıncaların dokunarak selamlaşmalarını çok seviyordu.

Haziran ayı olmuş okullar kapanmıştı. Her okul kapanışı sonrası İnci Öğretmen ve ailesi, Hasan Ali Dedenin köyüne giderlerdi. Köye yapılan her yolculuk, bayram coşkusuyla olurdu. Bu seferki yolculukları hüzünlüdü. Duru ve ailesinin, köye yaptıkları bu yolculuğun nedeni; Hasan Ali Dede'nin hakka kavuşmuş olmasıydı. Duru yolda giderken, anne ve babasına dönerek; "Biliyor musunuz artık Haziran ayı benim için de zor olacak" dedi. Annesinin tavsiyesi ile okuduğu bir şiirde öyle diyordu şair Hasan Hüseyin Korkmazgil. "Haziranda ölmek zor..." İnci öğretmen ve eşi Mehmet Bey, derin bir sessizliğin içinde kızlarına üzgün baktılar. Ona moral vermeye çalıştılar.

Yolculuğun sonunda köye varmışlardı. Köyün içinden dedesinin evine doğru giderken; kırılarda, yollarda dedesiyle yaptığı gezintileri anımsadı, gözleri doldu. Eve vardıklarında ninesi Fatma Hanım, bahçede asma çardağının altında dua okuyordu. Onun yanında yaşlı 'Kocabaş' vardı. 'Kocabaş' dedesinin köpeğiydi. Kafası büyük olduğu için o ismi vermişlerdi dedesiyle birlikte. 'Kocabaş' da üzgündü...

Duru ağlayarak ninesine sarıldı. Fatma ninesi Duru'yu bağrına basarak; "Hoş geldin kuzum, hoş geldin. Ağlama, ağlama ki deden üzülmesin. O şimdi melek oldu, ama seni görüyor, biliyor musun? Işıklar içinde, nurlar içinde uyusun diyelim ki biraz dinlensin. Son zamanlarda çok yorulmuştu. Üzülme tamam mı? Biz de zamanı gelince onunla aynı yerde birlikte olacağız." Duru ninesinin sözünü merakla ve ilgiyle keserek, "Ne zaman ne zaman buluşacağız dedemle? Yakın mı?" diye sordu. Fatma ninesi zor bir soruyla karşı karşıya kalmıştı. İnci Öğretmen annesinin bu soruyu çok rahat cevaplayacağından emindi, hiç söze karışmadı. Annesi, Anadolu kadınıydı. Güçlüydü, yaşam tecrübesi çoktu. Her sorunda dik durmuş, çözmüştü. O da annesinin vereceği cevabı merakla bekliyordu. Fatma Nine, yere serilmiş olan kendi elleriyle dokuduğu kilimin üzerine oturdu. Duru'yu kucağına aldı ve onun saçlarını okşayarak öptü. "Güzel kızım, boncuğum; yaşamın gerçeklerinden biri de bu. 'Hakka kavuşmak.' Yalnız önce insanlık görevimizi yapmalıyız. Okuma-yazma öğreneceğiz, ağaçlar dikeceğiz, çiçekler ekeceğiz. Kedilere, köpeklerle, kuşlara, çiçeklere su vereceğiz. Yüzümüzü günebakanlar gibi aydınlığa çevireceğiz. Ülkemizi seveceğiz, çocukları, çiçekleri, kuşları, kedileri koruyacağız. Bitkilerin dilini öğreneceğiz, meyvelerin tadını seveceğiz. Onların temiz tohumlarını saklayacağız. Sonra, temiz tarlalara, bahçelere ekeceğiz. Onları sulayıp, sevgiyle emekle büyüteceğiz, değerli kılacağız." Fatma Nine, sözüne devam ederken torununun uyumuş olduğunu fark etti. Minik gözlerdeki yaşları elleriyle sildi. Onu koklayarak yanaklarından öptü. Duru da, ninesini dinlerken uykuya dalmadan önce; "Dedemin boşluğu doldurulamaz, ama ninem de olmasa bu acıya nasıl dayanırım, nasıl güzel anlatıyor, şiir gibi." diye düşünüyordu.

Fatma Nine, kızı İnci'ye dönerek; "Kızım siz de biraz dinlenin. Torunumu serin bir odaya yatırın da uyusun biraz, dedesinin evinde." dedi. İnci Öğretmen; "Sağol anneciğim, siz de dinlenin. Ben bir çay demleyeceğim. Kahvaltıyı hazırlayınca sizi uyandırırım." dedi. Annesi; "Sağol kızım, öğleden sonra akrabalar buraya ulaşmış olurlar. Misafir odamız temiz ve düzenli. Oraya alırsın." diyerek oturduğu yerden kalktı, eve doğru yürüdü. Fatma Nine yaşlılığın etkisiyle çabuk yoruluyordu, hastaydı, ama çocuklarının, torununun yanında yine güçlü durmalıydı. O yüzden biraz dinlenmek iyi gelirdi ona da. Duru'nun olduğu odadaki sedirlerden birine uzandı, elinde tespah uyuyakaldı.

İkinci güneşle odanın içine ışık düşmüştü. İnce bir yağmur yağıyordu dışarda. Gelen konuklar kendi aralarında, Hasan Ali Dedenin iyi bir insan olduğunu, doğanın da onların bu duygusuna eşlik ettiğini konuşuyorlardı. Uzaktan gelen yakınları da Hasan Ali Dedenin iyiliklerini anlatıyor, dualar ediyorlardı. Fatma Ninenin yalnız kalmaması gerektiğini kızlarına, oğullarına söylüyorlardı.

İnci Öğretmen, annesini kente götürmeye kararlıydı. Duru'nun bir bilge nineye ihtiyacı vardı. "Annem benim" dedi duygulandı. "Başımın tacı, gözümün nuru annem..." Dostlar İnci öğretmene sevgiyle, saygıyla baktılar. "Birlik, Hakkın birliğidir" dediler...

Aile bir araya geldiğinde, Fatma Nine, can yoldaşı Hasan Ali Dedenin, sevdiklerine, dostlarına bıraktığı vasiyeti söyledi; “Miras bir avuç buğday” dedi. Hasan Ali Dede yine en anlamlı, en derin mesajı, bıraktığı mirasla vermişti. O köyün bilge dedesiydi. Herkes onun bilgisi ve onayıyla işini yapardı. Ne güzel bir mirasdı, “Bir avuç buğday...”

Fatma Nine, Hasan Ali Dede'nin vasiyetini önceden bildiği için küçük küçük heybeler dokumuştı. Anadolu kültüründe el sanatlarının, dokumanın önemli bir yeri vardı. Minik heybeciklerin üzerinde kilim desenleri vardı ve iki gözlüydü. Kırmızı, yeşil, mavi, sarı, turuncu, bordo, kahverengi, eflatun, mor renkli yünden dokunmuştu heybecikler. Fatma Nine bir avuç buğdayı, bu heybeciklerin bir gözüne koyarak dağıtıyordu konuklara. Her bir konuk verilen bu gönül armağanını sevgiyle, duayla kabul edip, öpüp, başına koyduktan sonra kalbi üzerinde teşekkür ediyordu Fatma Nineye. Buğday tohumları filizleniyordu kalplerde...

Köyün büyüklerinin eşliğinde dualar okundu. Gülsuyu şerbeti ve limonata ikram edildi. Yine köy büyüklerinden bir dedenin isteği üzerine, verilen bir avuç buğday için şükranlarını sırayla söze getirdiler. “Buğday berekettir.”, “Buğday ekmektir, kutsaldır.”, “Buğday; alın teridir, temizdir, ağız tadıdır yoksul evlerinin.”, “Buğday; sonsuzluktur, devamıdır yaşamın.”, “Buğday; olgunluktur, çeşit çeşit üründür”, “Buğday; doğum tarihidir, çeyizdir, düğündür.”

Çocuklar, gençler ve konuklar sevgi ve saygıyla Buğdaya yapılan övgüyü dinlemişlerdi. Buğday sarı saçlı ekin değil miydi? Anadolu'nun tarlalarında dalgalanmıyor muydu? Anadolu'nun bin yıllık dostu, bire yedi veren, yetmiş veren bereketli başaklar değil miydi? Bizimdi işte, Anadolu'nun...

İnci Öğretmen; buğdayı, ekini okulda öğrencilerime anlatmalıyım. Şiirde, öyküde buğdayı anmalıyım diye düşündü... İnci Öğretmene, Duru'ya ve babasına da minik yeşil heybeciklerde birer avuç buğday verilmişti. Duru'nun kalbi bu mirasa sevinmişti. “Miras nedir anneciğim? ”dedi yavaşça. “Miras, büyüklerimizin bize bıraktığı değerli şeylerdir, onları saygıyla, korumalıyız...” dedi İnci Öğretmen. Duru annesinin bu sözü üzerine kendisine ait buğdayı, özenle çantasına koydu. Bu çantayı dedesi okula başlarken almıştı.

Duru, gözünün önünde bir Anadolu Kültürünün canlılığına tanık oluyordu. Ekinlerin esintisi açık pencereden odaya doluyordu. Hasan Ali Dede'nin diğer torunları Özgür ile Özlem de dedelerinin alıçlığından mis kokulu alıç toplamışlar ve onları bir sepet içinde konukların yanına getirmişlerdi. Anlaşılan Fatma Nine heybenin diğer gözünün de dolu gitmesini istemişti. Bir avuç buğdayın bereketi başlamıştı...

Özlem oniki yaşındaydı, Duru'dan büyüktü. "Durucuğum, buğdayını ne yapacaksın?" diye sordu. Duru; "Bilmiyorum, nineme soracağım. Siz ne yapacaksınız?" diye sordu. Özlem; "Biz, dedemin güvercinliğine götüreceğiz. Onlar dedemin barış güvercinleri. Dedem onları özel olarak besledi, yetiştirdi. Bir görmelisin onları göğe yükselince, kanatlarının beyazlığında mavi gökyüzü bembeyaz oluyor." Özgür; "Biliyor musun, güvercinler buğdayı çok seviyor. Onların sevincini görmelisin." diye sözünü kesti ablasının. Özlem tebessüm ederek; "Dedem yaşasaydı, böyle yapmamız Onu da sevindirirdi. İnanın bana!" dedi. Duru, Fatma ninesinin, geldikleri gün kendisine söylediği sözü anımsadı. "Özlem ablacığım, dedem de bizi gökyüzünden beyaz kanatlarıyla izliyordur öyle değil mi?" diye sordu. Özlem, Duru'nun başını okşadı. "Evet haklısın, Durucuğum." dedi.

Özgür yedi yaşındaydı. Okuma-yazmayı yeni öğrenmişti. Doğadaki canlılarla iyi geçiniyordu. Küçük bir köpeği vardı, ona çok iyi bakıyordu. Her gün temiz su vermeyi dedesinden öğrenmişti. Dedesinin ; "kendimiz nasıl temiz su içiyorsak diğer canlıların da temiz su içmesi hakkıdır." dediğini anımsar ve köpeğine hep temiz su verirdi.

Özlem, Özgür ve Duru hep birlikte büyüklerinden izin alarak dedelerinin güvercinlerinin yanına, bir avuç buğdayla gittiler. Küçük ellerdeki buğday yağmur gibi havada süzüldü ve yere düştü. Güvercinler bembeyaz melekler gibiydiler. Onlar da yağın buğdayları yemek için yere indiler. Buğdayları yedikten sonra mavi gökyüzüne kanat açıp yükseldiler. Özlem coşkulu bir sesle; "Özgürlük bu olmalı" dedi. Kardeşi Özgür, el çırpı, uçmak istercesine. Duru; "Dedemi görürseniz onu çok sevdiğimi söyleyin, olur mu?" diye seslendi güvercinlere...

O gün çocuklar için farklı bir gün olmuştu. Dedesinin mirası, güvercinler için de can olmuştu, mutlu ve gururluydular. Doğaya saygıları, sevgileri daha bir artmıştı. Tıpkı dedeleri gibi doğanın bir parçasıydılar artık...

Özlem, Duru ve Özgür, alıç ağacından alıç alıp yediler, çekirdeklerini yıkayıp kuruması için bir taşın üzerine bıraktılar. Tohumların temiz bir şekilde kurutulup saklanmasını da dedeleri öğretmişti, onlara. "Tohum geleceğinizdir." derdi genç nesillere. Onları uyarır, tohumların saklanmasını isterdi. Şimdi o bilgiler tek tek yerini buluyordu.

Çocuklar eve gelmişlerdi. Hepsi teker teker heyecanla, güvercinliği ve alıç yemelerini anlatıyordu. Duru çok etkilenmişti yaşadıklarından. Annesi onun bu heyecanlı anlatışını tebessümle dinledi, başını okşadı. "Bugün yaşadıklarını yazmalısın, resimlerini de yapabilirsin kızım" dedi. Duru; "Haklısın anneciğim, bu günü hep anımsayacağım, o nedenle resmini yapmalıyım." diyerek çantasının olduğu odaya doğru koştu. Onun peşinden küçük Özgür'de merakla gitti. Özgür ve Özlem, Duru'nun dayısının çocuklarıydı. Dayısı da öğretmendi ve Duru dayısını çok seviyordu...

Duru, dedesinin kendileri için yaptığı küçük masalardan birini aldı. Çantasını da alarak sakin bir odaya geçti. Çantasından resim defterini ve boya kalemlerini çıkardı. O sırada Özgür de, Duru ablasının peşinden odaya gelmişti. Rengarenk boya kalemlerini görünce o da resim çizmek istedi. Duru, defterinden bir sayfa kopardı ve boya kalemleri verdi. İç odadan küçük bir masa daha getirdi. “İçinden geldiği gibi resim yap Özgürçüğüm” dedi. Kendisi de küçük masasının başına geçti. Önce buğday serpen çocukları çizdi, sonra beyaz kanatlı güvercinleri. Güvercin kanatları arasından kendisine tebessüm eden dedesinin gülen yüzünü güneş gibi yapmış ve üzerine; “canım dedeciğim”, diye yazmıştı. Duru ve Özgür küçük masalarının yanındaki yer minderleri üzerinde yorgunluktan uyuyakalmışlardı. Fatma Nine onların yerde uyduğunu görünce üzerlerine, artan kumaşlardan diktığı örtüleri örttü, başlarının altına yastık koydu. İnci Öğretmen de odaya gelmişti. O da kızının boya kalemlerini topladı, çizdiği resme baktı. “Canım dedeciğim”, yazısı dikkatini çekti. Özgür de birçok renkli kalemle gökkuşağı çizmişti. Gökkuşağına konmuş kuşlar vardı. İnci Öğretmen, resimleri annesine gösterdi. Fatma Nine ve İnci Öğretmen, şefkatle Duru’ya ve Özgür’e bakarak; “Canım kızım”, “Canım Kuzum” dediler. Can, can, canlar diyerek odadan ayrıldılar...

Duru rüyasında dedesini görüyordu. Dedesinin ellerinden tutmuş ekinler arasında yürüyorlardı. Duru dedesiyle yürümekten çok mutluydu. Dedesi ona; “Yavrum bugün kardeşlerinle güvercinlere iyilik yaptınız. Bu iyilik cennete yükseldi. Cennet bahçelerinde güvercinler uçtu. Miras bıraktığım bir avuç buğdayın sırrını sana anlatmak için rüyana geldim. ‘Bir avuç buğday’ annemin, babamın bana öğütleridir. Güzel sözler, iyiliğe, güzelliğe, birliğe çağrıdır. Atadan, dededen, süzülerek gelen bu sözler yoldaşınız olsun. Ben gençliğimde bu sözleri bir deftere yazmıştım. Çocuklarıma da öğretmiştim. Şimdi sıra sizde. Bu güzel, anlamlı sözleri okumaya, yaşamaya ve uygulamaya başlamalısınız. ” demiş ve saçlarını okşamıştı. Rüyasında annesini de görmüştü. Annesi sınıfta tahtaya öğütler yazıyordu. Her yazılan söz Duru’nun kalbinde bir ekine dönüşüyordu. Duru o ekinlerin serinliğini duyumsuyordu. Uyandığında da gerçekten o serinliği hissetmişti. Pencereden baktığında annesinin köy çocuklarına bahçede birşeyler anlattığını gördü. Koşarak yanlarına gitti. Duru; “Anneciğim, neler yapıyorsunuz? Ne anlatıyorsun?” diye sordu. İnci Öğretmen; “Okumanın, okuduğunu anlamanın, iyiliği paylaşmanın, doğayı sevip saymanın öneminden, söz ediyorum. Haydi otur, sen de katıl bize.” dedi. Duru; gerçeğe düş arasında gidip geldi kısa bir süre. Sonra tebessüm ederek oturdu, diğer çocukların yanına. Rüyasında, kalbinde yeşeren ekinleri anlamıştı şimdi. “Bütün yaratılmışlar tek bir insan gibidir.” diyordu annesi Hacı Bektaş-ı Veli’den... Zaman çalışma, bir olma zamanıydı, kalplerde yeşeren ekinler sevgiyle sulanmalıydı.